

волно важно, ние намираме почти у сичките сжвременни историци еднакво мнѣние, т. е. че тие равноапостолни братия сж били гржци, че сж знајале славянски и че сж обичале своите сжсѣди съ такава искренна и възвишена любовъ, щото сж добиле желание да имъ направатъ добро. Чудни нѣща! Ние знаеме твжрде добре, че гржците „отъ вѣка и до амина“ сж били себѣлюбивъ, гордѣливъ и завистливъ народъ; ние знаеме твжрде добре, че тие „велики хора на малките работи“ сж презирале своите сжсѣди, наричале сж ги варваре и старале сж са да ги огржчатъ; най-послѣ, ние знаеме твжрде добре, че между славянските племена и гржците още отъ най-старите времена е сжществувала отчаянна вражда, постоянни кржвопролития, племенна ненавистъ и ожесточени войни. Разбира са, че ако земеме сичкото това въ сжображение, то сме длжни да кажеме искрено и безпристрастно, че гржцка ржка никога не би са повдигнала да напише „Въ началѣ бѣ слово.“ Но какви сж оние причини, които сж накарале учените историци да заключатъ, че славянските просвѣтитѣли сж били гржци? — Тие причини сж слѣдующите. Въ хронографите и въ житиетата на равноапостолните братия са говори само, че Кирилъ и Методии сж били родени въ Солунъ, а „солуняне вси чисто словѣнски бесѣдуютъ“; че „той (Кирилъ) е изучилъ славянското учение“ или че „той е знаялъ славянскиятъ езикъ и билъ е философинъ въ гржцкиятъ“; най-послѣ, че „тие (Кирилъ и Методии) сж превеле свѣщенното писание отъ гржцки на своятъ езикъ“ (на славянски). А сичките тие факти, знаете ли, сж темни и неясни!